

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання спортивних і рухливих ігор

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітня професійна програма: «Середня освіта (Фізична культура)»

Спеціальність : А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність: А 4.11 Середня освіта (Фізична культура)

Галузь знань: А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання спортивних і рухливих ігор
Викладач (-і)	Чепіль Марія Василівна, Михасюк Василь Любомирович
Контактний телефон викладача	+380997019967
E-mail викладача	mariia.chepil@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	9 кредити ЄКТС, 270 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Програма вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання спортивних і рухливих ігор» розроблена відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, типової програми для вищих навчальних закладів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань і умінь та навичок з рухливих і спортивних ігор. Формування здорового способу життя та навичку ефективного використання різних засобів фізичного виховання і спорту для збереження та зміцнення здоров'я, психофізичної підготовки і самопідготовки до майбутньої професійної діяльності.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета викладання навчальної дисципліни - формування професійно-педагогічних знань, умінь і навичок, які забезпечують теоретичну і практичну підготовку кваліфікованих викладачів з фізичної культури, які на високому рівні зможуть забезпечити навчання спортивних і рухливих ігор різних вікових груп. Курс передбачає вивчення студентами теорії та методики викладання спортивних і рухливих ігор, оволодіння технікою основних видів вправ з баскетболу і волейболу, набуття відповідних знань, вмінь і навичок для самостійної роботи.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Загальні компетентності: ЗК 2. Знання і розуміння значення та змісту обраної професії; основних концепцій та базових понять у фізичній культурі і спорті, історії розвитку, основ гігієни праці; ЗК 4. Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом; ЗК 5. Здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації; ЗК 6. Здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології; ЗК 7. Здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення; ЗК 8. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу; ЗК 10. Здатність здійснювати аналіз й осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної; Фахові компетентності: ПК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-	

біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.

ПК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ПК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання

ПК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.

ПК 6. Здатність до аналізу, систематизації та оцінки педагогічного досвіду, здатність до розробки методики та технологій для розвитку рухових умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей) на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки

ПК 7. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності

ПК 10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.

ПК 11. Здатність самостійно проводити заняття з в шкільній секції спортивного напрямку, здійснювати профілактику травматизму

ПК 13. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибирати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

ПК 15. Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської молоді (зі спортивного туризму й орієнтування), літніх дитячих оздоровчих таборів.

Результати навчання:

ПРЗ 1. Знає та вміє застосовувати на практиці основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп, володіє засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку людини.

ПРЗ 2. Усвідомлює витoki і еволюцію формування теорії спортивного тренування, медико-біологічні та психологічні основи і технологію фізичного виховання представників різних вікових груп, санітарно-гігієнічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту

ПРЗ 4. Володіє актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини.

ПРЗ 5. Знає закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності.

ПРУ 2. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

ПРУ 3. Володіє педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і вміє самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРУ 4. Володіє руховими уміньми і навичками в обраному виді спорту на рівні кваліфікованого спортсмена.

ПРУ 5. Володіє руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; вдосконалює руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту. ПРУ 6. Вміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.

ПРЗ 9. Знає закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності.

ПРУ 8. Вміє визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять з фізичної культури та спорту.

ПРУ 9. Здатний складати планувальну і звітну документацію, організовувати та проводити масові фізкультурні заходи та спортивні змагання

5. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		24		
практичні		66		
самостійна робота		180		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий	
1, 2, 3	014.11 Середня освіта (фізична культура)	1,2	нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		лекції	заняття	Сам. робота
Тема 1. Основні поняття про рухливі ігри, їх місце в системі фізичного виховання		2		6
Тема 2. Спортивні ігри як засіб фізичної культури. Основні поняття		2		6
Тема 3. Основні педагогічні вимоги до організації і проведення рухливих ігор і забав.		2	2	6
Тема 4. Історія розвитку гри в баскетбол . Правила гри		2	2	6
Тема 5. Особливості проведення рухливих ігор на заняттях з дітьми молодшого шкільного віку.			2	6
Тема 6. Особливості проведення рухливих ігор на заняттях з дітьми середнього шкільного віку.			2	6
Тема 7. Рухливі ігри в позашкільній роботі з дітьми			2	6
Тема 8. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками від грудей в русі, техніки передачі м'яча однією рукою від плеча в русі			4	6
Тема 9. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча в русі.			4	6
Тема 10. Загальні положення гри тактики гри у захисті і нападі.			4	6
Тема 11. Застосування рухливих ігор на заняттях з легкої атлетики і інших видів спорту.		2	2	8
Тема 12. Використання рухливих ігор для розвитку фізичних якостей.		2	2	8
Тема 13. Класифікація й основні поняття техніки в баскетболі.		4	4	10
Тема 14. Загальні положення тактики гри в баскетбол			4	10
Тема 15. Аналіз техніки стійок та переміщень баскетболіста у нападі та захисті			4	8
Тема 16. Аналіз техніки гри у захисті: вибивання, викидання, накривання м'яча.			4	8
Тема 17. Аналіз командних тактичних дій у захисті – особистий захист, змішана система захисту.			4	6
Тема 18. Історія розвитку сучасного волейболу. Правила гри		2	2	4
Тема 19. Особливості проведення занять з волейболу в школі.		2	2	6

Тема 20. Методика складання конспекту уроку з спортивних ігор	2	2	4
Тема 21. Навчання основам гри в волейбол.		2	4
Тема 22. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками зверху		2	4
Тема 23. Аналіз техніки прийому-передачі м'яча двома руками знизу.		2	4
Тема 24. Аналіз техніки нижньої прямої подачі, верхньої прямої подачі		2	6
Тема 25. Аналіз техніки одиночного та групового блокування		2	8
Тема 26. Аналіз командних тактичних дій у нападі і захисті		2	10
Тема 27. Організація і проведення змагань з волейболу	2	2	12
Загальна кількість	24	66	180

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
	Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
	90 – 100	A	відмінно
	80–89	B	добре
	70–79	C	
	60–69	D	задовільно
	50–59	E	
	26–49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Фактична кількість балів, отримана студентом за результатами поточного контролю та підсумками, переводиться в державну оцінку за такими критеріями: A – оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач; B – оцінка «добре» (80-89 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання; C – оцінка «добре» (70-79 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; D – оцінка «задовільно» (60-69 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді; E – оцінка «задовільно» (50-59			

	балів) виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання; FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (26-49 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання; F – оцінка «незадовільно» з обов’язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, незнання основних фундаментальних положень. Екзаменаційна оцінка – сума балів за практичні роботи, виконані протягом семестру(60%), контрольну роботу(10%) і письмові відповіді та практичне завдання екзаменаційного білету(30%). Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань. Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом навчальної дисципліни. Оцінки за залік: <table><tr><th colspan="3">Шкали оцінювання</th></tr><tr><th>університетська</th><th>національна</th><th>Шкала ЄКТС</th></tr><tr><td>90-100</td><td rowspan="5">зараховано</td><td>A</td></tr><tr><td>80-89</td><td>B</td></tr><tr><td>70-79</td><td>C</td></tr><tr><td>60-69</td><td>D</td></tr><tr><td>50-59</td><td>E</td></tr><tr><td>26-49</td><td rowspan="2">не зараховано</td><td>FX</td></tr><tr><td>1-25</td><td>F</td></tr></table>	Шкали оцінювання			університетська	національна	Шкала ЄКТС	90-100	зараховано	A	80-89	B	70-79	C	60-69	D	50-59	E	26-49	не зараховано	FX	1-25	F
Шкали оцінювання																							
університетська	національна	Шкала ЄКТС																					
90-100	зараховано	A																					
80-89		B																					
70-79		C																					
60-69		D																					
50-59		E																					
26-49	не зараховано	FX																					
1-25		F																					
Вимоги до письмової роботи																							
Практичні заняття	виконання 50% практичних робіт																						
Умови допуску до підсумкового контролю	виконання 50% практичних робіт.																						
Підсумковий контроль	Екзамен (форма здачі комбінована), залік.																						
7. Політика навчальної дисципліни																							
Програма курсу побудована так, що студенти засвоюють навички та вміння з спортивних і рухливих ігор на лекційних і практичних заняттях. Кожен етап засвоєння вмінь з спортивних і рухливих ігор проходить так, щоб студент вмів самостійно застосувати ці знання у повсякденному житті та за професійною діяльністю. Навички спортивних ігор і забав удосконалюються при проходженні виробничої педагогічної практики в закладах освіти. Неформальна освіта, зокрема проходження онлайн курсів зараховується як самостійна робота. Підсумком вивчення дисципліни є залік та іспит.																							
8. Рекомендована література																							
1. Антонець В.Ф., Дутчак Ю.В. Спортивні ігри та методика їх викладання. Волейбол : методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» . Хмельницький : ХНУ, 2020. 34 с.																							

2. Бондаренко В.В., Ціпов'яз А.Т. Методика навчання елементам техніки волейболу. Навчально-методичний посібник. Кременчук: Методичний кабінет, 2018. 120с.
3. Гуска М.Б., Гуска М.В., Мазур В.Й. Ігри та забави від народження до школи: методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016. 196 с.
4. Гуска М.Б., Зубаль М.В., Гуска М.В., Мазур В.Й. Теорія і методика викладання рухливих ігор і забав: навчально методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016. 400 с.
5. Дубина Н.Р., Войтенко О.А., Антонюк О.А. Спортивні ігри: Баскетбол з методикою викладання: методичні вказівки. Київ.: КНУБА, Талком, 2024. 21 с.
6. Кафтанова Т. В., Шоханова К.А., Булгаков О.І. Лекційний курс з дисципліни “Теорія і методика спортивних ігор (баскетбол)”. Житомир: Вид-во ЖДУ ім.І.Франка, 2022. 80 с.
7. Носко М.О., Архипов О.А., Жула В.П. Волейбол у фізичному вихованні студентів. Київ.: «МП Леся», 2015. 96 с.
8. Письменний О.М. Навчання техніки волейболу в закладах освіти: методичні рекомендації. Кривий Ріг: КП ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2016. 40 с.
9. Радченко О.В., Констанкевич В.П. Волейбол з методикою викладання: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (фізична культура)» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (фізична культура), денної та заочної форм. Луцьк : Луцький НТУ, 2019. 110 с
10. Цюпак Ю.Ю., Швай О.Д. Іваніцький Р.Б. Методика навчання основних технічних прийомів ігри в баскетбол: Методичні рекомендації. Луцьк. : Волинський національний університет імені Лесі Українки 2021. 65 с.

Викладач: Чепіль М. В.